

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **M. H.**
zastoupen zmocněnkyní L. H.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. února 2026, č.j. MPSV-2025/35104-918,
o příspěvek na péči

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 14. 8. 2025, č.j. 28763/2025/NSC, kterým byl 1. zamítnut návrh žalobce na změnu výše příspěvku na péči od února 2025 a poskytovat tento příspěvek ve výši 14 800 Kč, 2. příspěvek na péči byl snížen z 14 800 Kč na 4 900 Kč měsíčně od září 2025. A to z důvodu, že žalobce vzhledem ke svému zdravotnímu stavu potřebuje mimořádnou péči jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupni závislosti podle § 8

odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), tj. ve II. stupni závislosti – středně těžká závislost.

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný popsal závěry posudků vypracovaných v průběhu správního řízení a uvedl, že v rámci odvolacího řízení byl posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí vypracován dne 29. 1. 2026 posudek, ev. č. SZ/2025/1283-HK-16 (dále také jen „Posudek PK MPSV“). S poukazem na posudek PK MPSV uzavřel, že žalobce je osobou starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), tedy není osobou starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. d) nebo c) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV (úplná závislost), nebo ve stupni III (těžká závislost).

II. Obsah žaloby

3. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce prostřednictvím zmocněnkyně (své matky) včas podanou žalobou a domáhal se jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žaloba byla obsahově poměrně stručná. Žalobce nejprve konstatoval, že na rozdíl od závěrů žalovaného není schopen zvládat také následující základní životní potřeby – mobilitu, orientaci a komunikaci. U každé z těchto základních životních potřeb pak popsal svůj zdravotní stav.
5. Následně formuloval dva žalobní body. Prvním z nich vytýkal žalovanému nedostatečně zjištěný skutkový stav. Zejména dle jeho názoru nebyla dostatečně posouzena jeho schopnost zvládat mobilitu, orientaci a komunikaci.
6. V návaznosti na to ve druhém žalobním bodu namítal nesprávné posouzení svého zdravotního stavu. Rozhodnutí dle něho nevychází z jeho objektivního a úplného hodnocení. Nebyly zohledněny všechny zdravotní obtíže ani aktuální lékařské zprávy. Konkrétně ve zprávě z neurologie (lékařská zpráva MUDr. J. A., Ph.D. z Fakultní nemocnice Motol a Homolka z 5. 3. 2026) je uvedeno, že žalobce není schopen samostatně fungovat, je nutné, aby byl vždy pod dohledem druhé osoby. Medikace má vliv na kognitivní schopnosti, zpomalené motorické tempo a zvýšenou únavu.

III. Vyjádření žalovaného

7. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že v odvolacím řízení byl zdravotní stav žalobce posouzen posudkovou komisí ve složení posudkový lékař a lékař se specializací neurologie.
8. Zdůraznil, že za nezvládání základní životní potřeby je považována porucha funkčních schopností dosahující úrovně úplné či těžké poruchy, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí a při využití běžně dostupných pomůcek nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout základní životní potřebu v přijatelném standardu. Komise jako nezvládané uznala potřeby oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Oproti posouzení IPZS v prvním stupni řízení byla navíc uznána potřeba stravování.
9. Dále popsal, jak komise vyhodnotila základní životní potřeby akcentované žalobcem v žalobě, tedy mobilitu, orientaci a komunikaci. Zdůraznil, že pokud jde o mobilitu, byla vypořádána také změna hodnocení, neboť v přechodném období byla mobilita žalobci

uznána jako nezvládaná. Ohledně komunikace a orientace pak zdůraznil, že tyto neměl jako nezvládané základní životní potřeby žalobce uznány ani v minulosti.

10. Navrhl proto zamítnutí žaloby.

IV. Jednání soudu

11. Z jednání před soudem konaným dne 26. 5. 2026 se žalovaný omluvil. Strana žalující setrvala na svých argumentech a procesních návrzích.
12. K jejímu návrhu provedl soud důkaz lékařskou zprávou Fakultní nemocnice Motol a Homolka, neurologická klinika, centrum pro epilepsie (MUDr. J. A., Ph.D.) z 5. 3. 2026. Naopak zamítl návrh na doplnění dokazování lékařskou zprávou MediClinic Chvalkovice (praktický lékař MUDr. D. H.) z 13. 10. 2025 (protože tato listina byla založena ve správním spise) a znaleckým posudkem za účelem posouzení žalobceva zdravotního stavu (pro nadbytečnost). K tomu ještě podrobněji níže.

V. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání, při kterém provedl dokazování, dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
14. Z obsahu správního spisu zjistil, že žalobci byl přiznán příspěvek na péči dle § 7 a násl. zákona o sociálních službách (dále je „Příspěvek“) ve stupni III. Dne 10. 2. 2025 podal žádost na změnu výše přiznaného Příspěvku.
15. V návaznosti na to provedl Úřad práce v domácnosti žalobce sociální šetření. Prvostupňový správní orgán také požádal IPZS o vypracování posudku o zdravotním stavu žalobce. Ten tak učinil posudkem ze dne 5. 5. 2025, č. j. LPS/2025/738-NA_CSSZ (dále jen „Posudek IPZS“). Zásadní zjištění spočívalo v závěru, že žalobce nezvládá 5 základních životních potřeb (oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost) a byl tedy u něj shledán II. stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby.
16. S jeho závěry žalobce nesouhlasil a podal proti němu námitky. K těm se IPZS vyjádřil přípisem ze dne 17. 7. 2025. Námitky důvodnými neshledal, stejně jako důvody pro změnu či zrušení svého posudku. Správní orgán I. stupně následně vydal shora označené prvostupňové rozhodnutí, jímž rozhodl, jak výše uvedeno.
17. Na základě odvolání žalobce nechal žalovaný v odvolacím řízení vypracovat Posudek PK MPSV. Ten sice konstatoval, že žalobce nezvládá šest základních životních potřeb (navíc ještě stravování), ale to nic nezměnilo na závěrech prvostupňového rozhodnutí (resp. posudku IPZS), že žalobce je osobou starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), tedy není osobou starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. d) nebo c) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV (úplná závislost), nebo ve stupni III (těžká závislost). Na základě tohoto posudku rozhodl žalovaný dne 12. 2. 2026, jak shora uvedeno. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu.
18. Tu krajský soud posoudil v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s dispoziční zásadou, kterou je správní soudnictví ovládáno, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 71 odst. 1 a 2 a § 75 odst. 1 s. ř. s.)

19. Zákon o sociálních službách upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci. Podmínky nároku na příspěvek na péči vycházejí z § 7 citovaného zákona, kde je uvedeno, že příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby a nárok na něj mají osoby uvedené v § 4 odst. 1, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jim tuto pomoc poskytuje např. osoba blízká.
20. Dle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve
- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,
- a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.
21. Dle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost.
22. Z odst. 4 citovaného ustanovení plyne, že při hodnocení schopností zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Odst. 5 téhož ustanovení upravuje uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě tak, že musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.
23. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, v platném znění (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“). Pro účely stanovení stupně závislosti se schopnost osoby zvládat základní životní potřeby hodnotí podle aktivit, které pro jednotlivé základní životní potřeby vymezuje příloha č. 1 k této vyhlášce.
24. Dle § 1 citované vyhlášky se schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby. Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se hodnotí tělesné struktury, tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, Za správnost vyhotovení R. V.

hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky, a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.

25. Příloha č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. vymezuje schopnosti zvládat základní životní potřeby (viz též § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách).
26. Pod písm. a) Mobilita se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat a měnit polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, otevírat a zavírat dveře, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů a nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
27. Pod písm. b) Orientace se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí a orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
28. Pod písm. c) Komunikace se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a porozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům a používat běžné komunikační prostředky.
29. Podle § 25 odst. 1 zákona o sociálních službách krajská pobočka Úřadu práce provádí pro účely posuzování stupně závislosti podle odstavce 3 sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí, příp. za stanovených podmínek také v průběhu hospitalizace osoby ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče. Sociální šetření provádí sociální pracovník, který o provedeném sociálním šetření vyhotovuje písemný záznam. Dle odstavce 2 téhož ustanovení krajská pobočka Úřadu práce zašle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení žádost o posouzení stupně závislosti osoby; součástí této žádosti je písemný záznam o sociálním šetření a kopie žádosti osoby o příspěvek. Dle odstavce 3 stejného ustanovení okresní správa sociálního zabezpečení při posuzování stupně závislosti osoby vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Dle odstavce 4 téhož ustanovení okresní správa sociálního zabezpečení zašle příslušné krajské pobočce Úřadu práce stejnopis posudku vydaného podle zvláštního právního předpisu s uvedením
Za správnost vyhotovení R. V.

základních životních potřeb, které osoba není schopna zvládat, a dále s uvedením, zda jde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo hluchoslepu, jestliže tato osoba nezvládá základní životní potřeby v oblasti orientace. Toto posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku, které obdrží žadatel.

30. Pro posouzení věci je zásadní, zda žalovaný zjistil dostatečně a řádně skutkový stav věci z hlediska posouzení závislosti žalobce na pomoci jiné fyzické osoby. Mezi účastníky řízení bylo sporné, zda žalobce zvládne bez pomoci jiné osoby kromě šesti základních životních potřeb uznaných jako nezvládnuté (stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost) i další tři, a to mobilita, orientace a komunikace. Oproti předchozímu posouzení došlo v případě žalobce ke změně v tom, že žalobce nebyl uznán neschopným zvládat základní životní potřebu mobilita. Pokud jde o základní životní potřeby orientace a komunikace, pak schopnost zvládat tyto byla u žalobce shledána rovněž u předchozího posouzení jeho zdravotního stavu.
31. Jaký stav se považuje za neschopnost zvládání základní životní potřeby v přijatelném standardu, stanoví § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., přičemž přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby. Současně je ve smyslu § 2 odst. 1 téže vyhlášky při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby nutné posoudit, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby, a přitom se přihlíží mimo jiné k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti.
32. V řízeních, v rámci nichž je rozhodováno o příspěvku na péči, se musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.
33. Stěžejními důkazy v tomto řízení byly Posudek IPZS a Posudek PK MPSV, a proto je na ně kladen požadavek úplnosti a přesvědčivosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, čj. 4 Ads 57/2009-53; všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz). Odborné závěry, které jsou v posudcích vysloveny, nemohou být přezkoumávány ze strany správních orgánů či soudů, neboť ty k takovému posouzení nedisponují potřebnými znalostmi (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, čj. 3 Ads 129/2014-24). V řízeních o žalobách proti rozhodnutím založeným na těchto posudcích proto správní soudy podrobují posudky testu jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, čj. 3 Ads 24/2013-34). Aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady (viz § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil podstatné závěry pro posouzení zdravotního stavu konkrétní osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, čj. 1 Ads 156/2014-28). Posudek posudkové komise soudy hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam nesmí posudek z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti vzbuzovat žádných pochyb. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, a především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila.

Za správnost vyhotovení R. V.

34. V souzené věci posudková komise ve svém posudku ze dne 29. 1. 2026 vycházela z veškeré v té době dostupné a aktuální zdravotní dokumentace, jejíž součástí byly v ní citované lékařské zprávy, v nichž byl zdravotní stav žalobce pro účely posouzení ve věci příspěvku na péči komplexně popsán. Pro svůj posudkový závěr tak měla k dispozici nejen zdravotní dokumentaci praktického ošetřujícího lékaře žalobce Mediclinic Chvalkovice (včetně žalobcem v žalobě akcentované zprávy MUDr. H. ze dne 13. 10. 2025), ale i žalobcem předložené lékařské nálezy z Fakultní nemocnice Motol, centra epilepsie ze dne 11. 9. 2025. V těchto zprávách byl podrobně popsán zdravotní stav žalobce, kterým se posudková komise podrobně zabírala a popsala jej v odůvodnění a závěrech svého posudku. Posudková komise měla k dispozici i záznam o sociálním šetření ze dne 14. 2. 2025, jehož závěry v posudku taktéž citovala (viz str. 3 Posudku PK MPSV).
35. Nutno navíc zdůraznit, že skutkové závěry, které plynou ze záznamu o sociálním šetření, obsah Posudku IPZS a obsah Posudku PK MPSV nejsou ve vzájemném rozporu, naopak spolu korespondují. Jedinou výjimkou je rozdíl mezi závěry Posudku IPZS a závěry Posudku PK MPSV stran posouzení schopnosti žalobce zvládat základní životní potřebu stravování. V této otázce je rozdílný závěr Posudku PK MPSV příznivější pro žalobce. Byl posudkovou komisí řádně odůvodněn. Proti tomuto závěru pak žalobce (pochopitelně) nebrojí, soud se tedy této problematice podrobněji věnovat nebude.
36. Stran zvládání základních životních potřeb mobilita, orientace a komunikace jsou závěry Posudku IPZS a Posudku PK MPSV ve shodě.
37. Krajský soud považoval za zvláště důležité přezkoumat, zda a jak oba posudky ozřejmily, proč došlo u žalobce oproti předchozímu hodnocení jeho zdravotního stavu ke změně u zvládání základní životní potřeby mobilita. Této problematice se velmi podrobně věnoval zejména Posudek IPZS (v úzké návaznosti a v souladu se závěry zjištěnými při sociálním šetření – oproti předchozímu sociálnímu šetření z 19. 9. 2019 došlo k výrazné změně situace) na str. 3. Přihlédl také k nálezům praktického lékaře a nálezu neurologickému. A dospěl k závěru, že tuto základní životní funkci je žalobce oproti předchozímu zdravotnímu posouzení již schopen zvládnout v přijatelném standardu, neboť se nejedná o objektivně prokázanou poruchu mobility těžkou či úplnou pro DNZS. A že předchozí uznání této základní životní funkce již není posudkově opodstatněno, došlo ke stabilizaci.
38. Posudek PK MPSV se s těmito závěry v podstatě ztotožnil, dané otázce se věnoval na str. 7. V podrobnostech odkazuje soud na obsahy uvedených posudků. Závěry tam obsažené jsou podle něj srozumitelné, nerozporné, přesvědčivé, dostatečně podrobné, podložené jak zjištěními učiněnými při sociálním šetření, tak relevantními lékařskými nálezy.
39. Obdobný závěr lze učinit i ohledně základních životních potřeb orientace a komunikace. Těmi se Posudek IPZS zabýval podrobně na str. 3 a 4, Posudek PK MPSV pak na str. 7. Krajský soud připomíná, že nezvládání těchto základních životních potřeb nebylo shledáno ani při předchozím zdravotním posouzení žalobce. V podrobnostech soud opět odkazuje na tyto pasáže obou posudků.
40. Žalobce navíc v žalobě nepřišel s žádnými relevantními tvrzeními (natož důkazy), které by uvedené závěry byl způsobilé zpochybnit. Zůstal v podstatě pouze u projevu obecného nesouhlasu ohledně posouzení zvládání základních životních potřeb mobilita, orientace a komunikace.

41. Jako jediné konkrétní podklady, o něž své názory opíral, označil lékařskou zprávu Fakultní nemocnice Motol a Homolka, neurologická klinika, centrum pro epilepsie (MUDr. J. A., Ph.D.) z 5. 3. 2026 a lékařskou zprávu MediClinic Chvalkovice (praktický lékař MUDr. D. H.) z 13. 10 2025.
42. Druhá z těchto zpráv však ve správním spise založena byla, posudková komise MPSV i žalovaný ji měli k dispozici a její obsah (navíc velmi stručný a obecný) zohlednili.
43. Krajský soud připomíná, že dle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobcem k žalobě přiložená lékařská zpráva Fakultní nemocnice Motol a Homolka z 5. 3. 2026 tedy byla vyhotovena až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Krajský soud sice touto listinou provedl při jednání důkaz, její obsah však z uvedeného důvodu relevanci pro posouzení důvodnosti žaloby mít nemohl.
44. Přesto však (byť z uvedených důvodů v podstatě obiter dictum) považuje za vhodné se k obsahu této lékařské zprávy alespoň stručně vyjádřit. Ta totiž obsahuje ve svém závěru pasáž nazvanou „Posudkové hledisko k odvolání Příspěvek na péči“. Obsah této části lékařské zprávy žalobce doslova převzal do první části žaloby, kde popisuje svůj zdravotní stav ohledně základních životních potřeb mobilita, orientace a komunikace. Není tak předně úplně zřejmé, zda je tento popis výsledkem názoru ošetřujícího lékaře žalobce nebo názorem samotného žalobce (resp. jeho zmocněnkyně). Ještě podstatnější ale je, že důvodem pro uznání stupně závislosti nejsou subjektivní pocity a úvahy žalobce, resp. jeho zmocněnkyně, vlastní vyhodnocení zdravotních potíží a jeho zdravotního stavu, ani tvrzení jiných lékařů, byť odborníků, nýbrž jediné posudkové rozvahy vycházející výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři. Odbornost jiných lékařů specialistů není v žádném případě soudem snižována, ale jak již bylo uvedeno, zde je nutné, jedná-li se o posouzení zdravotního stavu, stupně závislosti a splnění podmínek pro přiznání příspěvku na péči, stav posuzované osoby hodnotit, posoudit a vyhodnotit dle příslušných posudkových kritérií, což právě přísluší výhradně lékařům odborníkům se specializací posudkového lékařství. Doporučení lékařů odborníků specialistů o splnění podmínek pro přiznání příspěvku na péči či stran stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby nejsou tedy pro posudkové lékaře výhradně závazná.
45. Krajský soud proto uzavírá, že má za prokázané, že IPZS, posudková komise MPSV i žalovaný měli k dispozici potřebné podklady pro svá rozhodnutí. Zabývali se i námitkami vznesenými žalobcem před správním orgánem I. stupně, jakož i jím předloženými podklady. Žalobci byla dána možnost ve správním řízení navrhopat i další důkazy. Co se týče jeho návrhů na doplnění dokazování v řízení před soudem, ten odkazuje na své shora uvedené závěry.
46. Krajský soud proto na základě shora uvedeného neshledal žádný důvod pro vyhovění návrhu žalobce, aby ve věci byl vyhotoven stran zjištění jeho zdravotního stavu znalecký posudek.
47. Ze skutkových zjištění IPZS a posudkové komise MPSV uvedených v jejich posudkových závěrech soud nemá pochybnosti o tom, že žalobce nezvládal pouze šest základních životních potřeb (stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost), což odpovídá II. stupni závislosti ve smyslu § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách. Účelem shora popsané právní úpravy je přitom

objektivizovat kritéria pro hodnocení stupně závislosti. Nelze tedy vycházet pouze ze subjektivního názoru žalobce (jeho zmocněnkyně), případně mínění lékařů specialistů. Otázka zvládnutí základních životních potřeb pro účely správního řízení je posuzována k tomu kompetentními posudkovými orgány, jejichž závěry vyzněly jednoznačně. Krajský soud nechce zlehčovat zdravotní stav žalobce a obtíže, které mu způsobuje jeho základní diagnóza a další přidružené diagnózy. Tento zdravotní stav byl ale posudkovými orgány objektivně zohledněn a zhodnocen.

VI. Závěr a náklady řízení

48. Soud proto uzavírá, že neshledal v postupu správních orgánů žádné pochybení. Na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
49. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl úspěšný žalovaný, ten však náhradu nákladů řízení nepožadoval a soud ani nezjistil, že by mu nějaké náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. května 2026

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce